

Proiect PN-II-RU-TE-2011-3-0143

Sociological imagination and disciplinary orientation in applied social research. An inquiry into present-day market research in Romania

(Imaginație sociologică și orientare disciplinară în cercetarea socială aplicată. O investigație în cercetarea de piață din România)

Raport științific

2013

Contents

1	Introducere.....	2
2	Activități	3
3	Documentare teoretică și metodologică	3
4	Publicații științifice	5
4.1	Lucrări publicate.....	5
4.2	Lucrări în curs de publicare	5
4.3	Lucrări trimise spre publicare.....	6
5	Comunicare științifică.....	6
5.1	Call for papers – Motives and Social Organization, Compaso	6
5.2	Call for papers – Stories in Social Organization, Compaso	7
5.3	Participări la conferințe științifice.....	7
6	Stagii internaționale de practică și pregătire.....	8
7	Comunicare și diseminare în sfera publică	8

1 Introducere

Început în octombrie 2011, proiectul „Sociological imagination and disciplinary orientation in applied social research” este la finalul celui de-al treilea an calendaristic, care coincide cu o etapă de cristalizare a primelor direcții de analiză a evidențelor empirice folosind perspectivele teoretice pe care membrii echipei le-au aprofundat pe parcursul anilor 2011 și 2012. În acest an am continuat analiza teoretică și metodologică, în paralel cu interpretarea interviurilor deja realizate și cu realizarea de noi interviuri.

Proiectul este orientat spre inovații conceptuale și metodologice. Din punct de vedere teoretic, interesul dominant al proiectului constă în înțelegerea mai bună și conceptualizarea mai precisă a **cunoașterii comune și profesionale privind interacțiunile sociale** – ceea ce am denumit, în propunerea de proiect, „**imaginația interacțională**” (en. „interactional imagination”). Din punct de vedere metodologic, preocuparea dominantă constă în utilizarea acestei înțelegeri pentru a proiecta și a analiza interviuri sociologice, ținând cont de logica interacțiunii sociale din situația de interviu. În anul 2013 echipa a propus conceptul de „**ingenuitate situațională**” („situational ingenuity”) pentru a se referi la competența științifică dar și de cunoaștere socială comună de a înțelege dinamica unei situații sociale și influența sa asupra acțiunii (Toth, Rughiniș și Humă, 2013).

Pe parcursul proiectului aria tematică în care au fost urmărite aceste preocupări teoretice și metodologice s-a diversificat, încorporând, pe lângă cercetarea de piață, care a reprezentat punctul empiric de pornire al studiului, și următoarele domenii de cunoaștere socială:

- **Cunoaștere experiențială a organizațiilor:** cunoașterea pe care membrii organizațiilor (institute de cercetare de piață, precum și alte corporații) o au cu privire la organizația în care lucrează: cum înțeleg dinamica organizațională? Ce rol au atribuiri individuale, situaționale, organizaționale și sistemice în înțelegerea vieții lor profesionale în organizații – așa cum apare aceasta în interviuri sociologice?
- **Cunoașterea prin modelare cantitativă a acțiunii sociale:** cum este organizată social (în institutele de cercetare de piață, în cercetarea academică) cuantificarea comportamentelor sociale? Cum poate modelarea cantitativă a comportamentului social să fie întemeiată pe o înțelegere a acțiunii sociale ca fiind fundamental situată și interacțională?
- **Cunoașterea socială încorporată în sisteme informaționale** – precum platforme de interacțiune online, aplicații de smartphone, sau roboți sociali: care sunt interacțiunile sociale încorporate în materialitatea acestor tehnologii? În ce fel interacțiunea reală a utilizatorilor cu tehnologiile este convergentă sau divergentă față de scenariile de utilizare propuse de aplicații?
- **Cunoașterea persoanelor din lumi sociale diferite** – cu accent pe persoanele nevăzătoare: cum sunt cunoscuți și, mai ales, imaginați utilizatorii nevăzători de profesioniștii care dezvoltă soluții tehnologice pentru aceștia? Mai ales, ce rol au interacțiunile sociale dintre persoanele nevăzătoare și cele văzătoare în configurarea acestei cunoașteri? Care

este rolul **vocabulariilor de motive** în structurarea acestei cunoașteri: cum contribuie acestea la inteligibilitatea acțiunilor persoanelor aflate în situații de viață atipice?

2 Activități

Principalele activități derulate în 2013 sunt:

- Continuarea documentării teoretice și metodologice:
 - a. aprofundarea perspectivei narative de analiză a conversațiilor dintre cercetători și interlocutorii lor în situația de interviu;
 - b. studiul domeniului Human-Computer Interaction, explorând conceptul de utilizator („user”) ca element central al cunoașterii sociale profesionale;
 - c. studiul dizabilității ca fenomen construit social și interacțional – prin interacțiuni interumane precum și între oameni și artefacte, infrastructuri materiale.
- Realizarea publicațiilor științifice;
- Realizarea interviurilor: echipa a realizat în total **24 de interviuri** cu:
 - a. Membri ai organizațiilor de cercetare de piață, pe tema organizării sociale a cunoașterii
 - b. Membri ai altor corporații, pe tema cunoașterii experiențiale a organizațiilor
 - c. Membri ai mediului universitar (cadre didactice, studenți), pe tema proiectării și punerii în practică a sistemelor de interacțiune mediate de calculator
- Comunicare științifică:
 - a. Realizarea de apeluri la publicații tematice pentru revista Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology
 - b. Participarea la conferințe naționale și internaționale cu lucrări care dezvoltă tema relației dintre cercetător și lumea socială studiată;
- Participarea la stagii internaționale de practică și pregătire teoretico-metodologică;
- Comunicare și diseminare în sfera publică: actualizarea site-ului; diseminarea perspectivei reflexive de a face cercetare sociologică în rândul studenților Facultății de Sociologie și Asistență Socială.

3 Documentare teoretică și metodologică

În acest an, membrii echipei s-au familiarizat cu **analiza narativă**, ca tip distinct de poziționare teoretică și metodologică. În cadrul acesteia, interviurile, ca situații sociale de comunicare specifice, sunt în mod primar conversații între cel puțin două persoane – un cercetător și un respondent- în analiza cărora este urmărită contribuția interlocutorilor sau modul în care aceștia, împreună, construiesc conversația respectivă folosindu-se de resurse situaționale. O premisă, deopotrivă acceptată și controversată, este aceea că sinele este expus/construit/constituit narativ, cu alte cuvinte că existența indivizilor este construită interacțional în formă narativă. Pentru a putea înțelege asumțiile, formele și implicațiile perspectivei narative, am ales lecturarea și discutarea unor texte care ne plasează în context interdisciplinar:

- Ruth Page (2012), *Stories and Social Media: Identities and Interaction*, Routledge.
- Jan Baetens 2008, "Graphic Novels: Literature Without Text", in *English Language Notes* 46:2, pp. 77-88.
- Jared Gardner 2011, "Storylines", in *Substance* vol. 40:1, pp. 53-69.
- Charles Hatfield 2012, *Hand of Fire*, Jackson: Mississippi UP.
- Jan Baetens & Steven Surdiacourt (2013, forthcoming), "European Graphic Novel: Toward a cultural and mediological history", in Daniel Stein and Jan Thon, eds, *From Comic Strips to Graphic Novels: Contributions to the Theory and History of Graphic Narrative*, Berlin: De Gruyter.
- Susan Lanser 1992, "Toward a Feminist Poetics on Narrative Voice", in: *Fictions of Authority*, pp. 3-24.
- Richard Aczel 1998, "Hearing Voices in Narrative Texts", in: *New Literary History*, Vol. 29, No. 3, pp. 467-500.
- Paul Dawson 2012, "Real Authors and Real Readers: Omniscient Narration and a Discursive Approach to the Narrative Communication Model", in: *Journal of Narrative Theory*, 42.1, pp. 91–116.
- Henrik Skov Nielsen (2010), "Natural Authors, Unnatural Narration", in *Postclassical Narratology. Approaches and Analyses*, Ohio State University Press, Columbus, pp. 275-301.
- Richard Walsh (2007), *The Rhetoric of Fictionality. Narrative Theory and the Idea of Fiction*, Ohio State University Press, Columbus, pp. 1-12, 13-37, 69-85.
- Marie-Laure Ryan, (2006), *Avatars of Story*, University of Minnesota Press. pp. 4-30, 231-235.
- Anna De Fina and Alexandra Georgakopoulou (2012), *Analyzing Narrative*, Cambridge University Press.
- Alexandra Georgakopoulou (forthcoming, in *Narrative Inquiry*), "Building iterativity into positioning analysis: A practice-based approach to small stories and self".
- Alexandra Georgakopoulou (forthcomingB, in Schiff (ed), *Life and Narrative*), "Narrative/life of The moment: From telling a story to taking a narrative stance".
- Alexandra Georgakopoulou (2013), "Small stories research & social media: The role of narrative stance-taking in the circulation of a Greek news story", in *Working Papers in Urban Language & Literacies* .
- Anna De Fina and Alexandra Georgakopoulou (2012), *Analyzing Narrative*, Cambridge University Press.
- James Phelan (2006), "Narrative Theory, 1966–2006: A Narrative" in Scholes and Kelloggs: *The Nature of Narrative*, Oxford University Press.

Un alt domeniu de aprofundare teoretică a constată în zona de cercetare **Interacțiunea Om-Calculator** (en. Human-Computer Interaction – HCI), cu accent pe conceptul de „utilizator” în design-ul interacțiunilor om-calculator, și ca resursă interacțională pentru procesul de proiectare:

- Sharrock W, Anderson B. The user as a scenic feature of the design space. *Design Study*. 1994;15(1):5–18.
- Johansson M, Messeter J. Present-ing the user: constructing the persona. *Digital Creativity*. 2005;16(4):231–243.
- Higgins V. Performing Users: The Case of a Computer-Based Dairy Decision-Support System. *Science, Technology & Human Values*. 2007;32:263–286.
- Woolgar S. Configuring the user: the case of usability trials. In: Law J, ed. *A Sociology of Monsters: Essays on Power, Technology and Domination.*; 1991:57–102.
- Rooksby J, Martin D, Rouncefield M. Users as contextual features of software product development and testing. In: Group 2007. Sanibel Island, Florida, USA; 2007:4–7.

Al treilea domeniu de analiză teoretică constă în literatura dedicată **studiului social al dizabilității** (en. Social Studies of Disability) ca o construcție socială și mai ales interacțională, prin texte precum:

- Michalko R. Blindness Enters the Classroom. *Disability & Society*. 2001;16(3):349–359.

- Michalko R. The Two-in-One. Walking with Smokie, Walking with Blindness. Philadelphia: Temple University Press; 1998.
- Michalko RL. Accomplishing the Sighted World. 1977. Available at: https://circle.ubc.ca/bitstream/handle/2429/20966/UBC_1977_A8_M52.pdf.
- Coates DC. Social order and the construction of meaning in social interaction: Troubled communication between sighted and partially sighted/blind people. 2003. Available at: <http://search.proquest.com/docview/305279654>.
- Titchkosky T. Looking Blind. A Revelation of Culture's Eye. In: Sandahl C, Auslander P, eds. Bodies in Commotion: Disability and Performance. Ann Arbor, MI: The University of Michigan Press; 2008:219–229.

4 Publicații științifice

Pe parcursul anului 2013 au fost realizate următoarele lucrări științifice:

4.1 Lucrări publicate

- Cosmin Toth (2013) Rationality and irrationality in understanding human behavior; in Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology - Compaso, 4(1). Disponibil la: <http://compaso.eu/wpd/wp-content/uploads/2013/07/Compaso2013-42-Toth.pdf>
- Cosima Rughinis, Stefania Matei (2013). Learning through Massively Co-Authored Biographies: Making Sense of Steve Jobs on Wikipedia through Delegated Voice. In: International Workshop on Design and Spontaneity in Computer Supported Collaborative Learning, The 19th International Conference on Control Systems and Computer Science, CSCS 2013, University Politehnica of Bucharest. Disponibil la: <http://dl.acm.org/citation.cfm?id=2510542>
- Răzvan Deaconescu, Ștefania Matei, The Negotiation of Knowledge and Knowing: The Challenge of Using Wiki Technology in Computer Supported Collaborative Learning. In: International Workshop on Design and Spontaneity in Computer Supported Collaborative Learning, The 19th International Conference on Control Systems and Computer Science, CSCS 2013, University Politehnica of Bucharest. Disponibil la: <http://dl.acm.org/citation.cfm?id=2510171.2510540&coll=DL&dl=GUIDE&CFID=369686467&CFIOKEN=92491653>

4.2 Lucrări în curs de publicare

- Cosmin Toth, Cosima Rughinis, Bogdana Humă, 2013, Rationalité professionnelle et interprétation des entretiens dans les sciences sociales, prezentat la simpozionul internațional « Les sciences sociales et la société. Nouvelles approches de la rationalité », CEREFREA, Universitatea din București și Université Lyon 2, București, 20-21 Septembrie 2013. Materialul va apărea în volumul conferinței.
- Roxana Bratu, 2013, Vocabularies of happiness, acceptat spre publicare în Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology - Compaso 2 / 2013
- Alina Petra Marinescu Nenciu, 2013, The Rhetoric of a Former Corporate Job. How People Construct Their Working Experience in Conversation, acceptat spre publicare în Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology - Compaso 2 / 2013

4.3 Lucrări trimise spre publicare

- Cosima Rughiniș (2013), „Who Theorizes Age? The “Socio-Demographic Variables” Device and Age-Period-Cohort Analysis in the Rhetoric of Survey-Based Social Research”, trimis spre publicare la: Theory and Society, <http://link.springer.com/journal/11186> [indexată ISI]
- Cosima Rughiniș, Răzvan Rughiniș, Influence of daily smoking frequency on passive smoking behaviors and beliefs: Implications for self tracking practices and mobile applications, trimis spre publicare la: Revista de Cercetare și Intervenție Socială RCIS, <http://www.rcis.ro/> [indexată ISI]
- Răzvan Rughiniș, Cosima Rughiniș, Robots and the European Public Imagination: Eurobarometer Survey Results and Methodological Issues, trimis spre publicare la: The 2013 3rd International Conference on Social Sciences and Society (ICSSS 2013) [indexată ISI]
- Răzvan Rughiniș, Cosima Rughiniș, Nothing ventured, nothing gained. Profiles of online activity, cyber crime exposure, and security measures of end users in the European Union, trimis spre publicare la: Computers & Security, <http://www.journals.elsevier.com/computers-and-security/> [indexată ISI]
- Răzvan Rughiniș, Ștefania Matei and Cosima Rughiniș, “Smoking Does Not Make You Happy”. Unlearning Smoking Habits through Mobile Applications on Android OS, trimis spre publicare la: The International Conference on Computer Supported Education CSEDU 2014, <http://www.csedu.org/>
- Răzvan Rughiniș, Cosima Rughiniș, Introducing accessibility for blind users to sighted computer science students. The aesthetics of tools, pursuits, and characters, trimis spre publicare la: The International Conference on Computer Supported Education CSEDU 2014, <http://www.csedu.org/>
- Răzvan Rughiniș, Cosima Rughiniș, ‘In My Shoes’ Interaction Sandbox: Online Encounters with Blind People for Sighted Computer Science Students, trimis spre publicare la: The 16th International Conference on Human-Computer Interaction HCII 2014, <http://www.hcii2014.org/>
- Răzvan Rughiniș, Ștefania Matei and Cosima Rughiniș, Look Who’s Typing: A Repertoire of Tools, Identities, and Relations in Smoking Cessation Applications, trimis spre publicare la: The 8th International Conference on Universal Access in Human-Computer Interaction UAHCI 2014, <http://www.hcii2014.org/uahci> [indexată ISI]

5 Comunicare științifică

5.1 Call for papers – Motives and Social Organization, Compaso

Ca urmare a activității de cercetare din cadrul proiectului, a fost lansat un apel de publicații la revista Journal of Comparative Research in Anthropology and Society – Compaso, pe tema: „Motives and social organization”.

Numărul tematic este coordonat de prof. Richard Fitzgerald, University of Queensland

Apelul este disponibil la:

<http://compaso.eu/2013/02/03/call-for-papers-motives-and-social-organization/>

5.2 Call for papers – Stories in Social Organization, Compaso

În anul 2013 echipa proiectului a lansat și un al doilea apel de publicații la revista Journal of Comparative Research in Anthropology and Society – Compaso, pe tema: „Stories in social organization”. Apelul reflectă preocupările teoretice și metodologice ale proiectului, invitând autorii interesați să contribuie analize întemeiate pe perspective interacționale și narative.

Acest număr tematic va fi coordonat de prof. Alexandra Georgakopoulou-Nunes, King’s College London.

Apelul este disponibil la:

<http://compaso.eu/2013/10/15/call-for-papers-stories-in-social-organization/>

5.3 Participări la conferințe științifice

Membru al echipei	Conferința	Lucrarea prezentată
1. Cosima Rughiniș și Bogdana Humă	Conferința Națională Anuală a Facultății de Sociologie și Asistență Socială <i>Distance and togetherness through time and space</i>	Rhetorical Construction of Lay Persons’ Physiognomical Abilities in Current Experimental Psychology
2. Cosima Rughiniș, Cosmin Toth, Maria-Miruna Rădan Gorska, Alexandra Deliu	Conferința Națională Anuală a Facultății de Sociologie și Asistență Socială <i>Distance and togetherness through time and space</i>	Market Research as an Accountable Activity in interviews Between Academic and Market Research Sociologists
3. Alexandra Deliu	Conferința Națională Anuală a Facultății de Sociologie și Asistență Socială <i>Distance and togetherness through time and space</i>	Narratives of Error in Quantitative Data Analysis: The Matter of Acquiescent Response Style
4. Cosmin Toth	Conferința Națională Anuală a Facultății de Sociologie și Asistență Socială <i>Distance and togetherness through time and space</i>	Rationality and Irrationality in the Understanding of Human Behavior. An Evaluation of the Methodological Consequences Implied by the Conceptualization of Irrationality
5. Cosima Rughiniș, Bogdana Humă	<i>Psychology and the Conduct of Everyday Life</i> , Roskilde University, Denmark	First impression reports as methodically constructed narratives of first acquaintances in daily talk-in-interaction
6. Ștefania Matei	Conferința Națională Anuală a Facultății de Sociologie și Asistență Socială <i>Distance and togetherness through time and space</i>	Time’s Up! Materialitatea și performarea absenței în formele de susținere a amintirii postume
7. Cosima Rughiniș și Ștefania Matei	International Workshop „ <i>Design and spontaneity in computer-supported collaborative learning</i> ”, The 19th International Conference on Control Systems and Computer Science, CSCS 2013, Universitatea POLITEHNICA din București	Learning through Massively Co-Authored Biographies: Making Sense of Steve Jobs on Wikipedia through Delegated Voice. In CSCS19, University Politehnica of Bucharest
8. Răzvan Deaconescu și Ștefania Matei	International Workshop „ <i>Design and spontaneity in computer-supported collaborative learning</i> ”,	The Negotiation of Knowledge and Knowing: The Challenge of Using Wiki Technology in Computer Supported Collaborative Learning

		The 19th International Conference on Control Systems and Computer Science, CSCS 2013, Universitatea POLITEHNICA din București	
9.	Alexandra Deliu	<i>Crisis, critique and change</i> , the 11 th international ESA conference, Turin, Italy.	Where to, where from? The narrative construction of social spaces in migration
10.	Alexandra Deliu	<i>Strangers, aliens and foreigners</i> , the 5 th global conference, Oxford, UK	Social spaces of migration: a narrative perspective
11.	Cosmin Toth, Cosima Rughiniș, Bogdana Humă	Simpozionul internațional « <i>Les sciences sociales et la société. Nouvelles approches de la rationalité</i> », CEREFREA, Universitatea din București și Université Lyon 2, București, 20-21 Septembrie 2013	Rationalité professionnelle et interprétation des entretiens dans les sciences sociales

6 Stagii internaționale de practică și pregătire

În anul 2013, trei dintre membrii echipei au participat la stagii de practică și pregătire în mediul academic internațional:

- Cosima Rughiniș - 21 aprilie-1 iunie 2013, stagiul de practică la EUROLAB (GESIS), Cologne, Germania;
- Ștefania Matei – 11-16 august 2013, Summer Course in Narrative Studies, Faculty of Arts, Aarhus University, Danemarca;
- Alexandra Deliu - 11-16 august 2013, Summer Course in Narrative Studies, Faculty of Arts, Aarhus University, Danemarca.

7 Comunicare și diseminare în sfera publică

Având scopul de a familiariza tinerii cercetători cu perspectiva construcționistă asupra datelor sociale și de a lansa un exercițiu de reflexivitate, în februarie 2013 am organizat o *Sesiune de comunicări* adresată studenților înscriși la cursul de *Metodologia cercetării sociologice*. În cadrul acestei sesiuni, studenții au prezentat proiectele pe care le-au realizat pe parcursul semestrului la seminar, pe tema: *Viața socială a numerelor*.

În vederea realizării acestor activități, membrii echipei au avut întâlniri periodice de tip față-în-față și au continuat folosirea resurselor de comunicare online, pentru a putea fi în contact și a crea mediul necesar schimbului de idei și discutării strategiilor de analiză a datelor.